

- PRIOPĆENJE

Kongres pilanara potvrdio: Inženjeri dolaze u industriju bez prakse! Brusači se školuju ilegalno

Jučer je preko 230 sudionika 7. Kongresa pilanara jugoistočne Europe u Slavonskom Brodu intenzivno raspravljalo o prilikama u sektoru. Prerada drva polako zauzima svoju prirodnu poziciju u gospodarstvu, budući da je 48% teritorija RH pod šumom, na šumi bazirani sektor ostvaruje 3,6% BDP, što sve više prepoznaju i nadležne institucije. Naime, ovogodišnji Kongres **održao se pod pokroviteljstvom predsjednice RH Kolinde Grabar Kitarović, dok je premijer Andrej Plenković u Slavonski Brod** uputio svog izaslanika Tugomira Majdaka, zamjenika ministra poljoprivrede.

U svom programu Vlada je prepoznala drvnu industriju kao strateški važan sektor, **koji već sada s preko 10 posto udjela u hrvatskom izvozu pokazuje izvrsne rezultate, rekao je Majdak otvarajući Kongres.** Ponosni smo da u resoru imamo dva izuzetno prosperitetna sektora, to su prehrambena i drvna industrija, nastavio je Majdak, naglasivši da su slični stručni skupovi, gdje se ostvaruje interakcija domaćih i međunarodnih sudionika te suradnja i razmjena ideja svih sektorskih dionika, strateške točke i putokaz za daljnji napredak i prosperitet sektora.

Na Kongresu je predstavljen niz tehnoloških inovacija i najbolje europske prakse u pilanarstvu i proizvodnji energije iz drva iz Njemačke, Austrije, Francuske, Slovenije, Mađarske i Italije, a raspravljalo se o važnim pitanjima edukacije i ulaganja u kadrove te nezaobilaznim temama dostupnosti sirovine.

Kadrovi predstavljaju «usko grlo za razvoj sektora», jedan je od ključnih zaključaka Kongresa, koji je kroz interaktivnu raspravu artikulirao stajališta prisutnih stručnjaka iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Slovenije i Hrvatske. **Obrazovni sustav je uglavnom neprilagođen potrebama moderne industrije i ne prati razvoj trendova u novim tehnologijama.** Apсурдно je da inženjeri drvne tehnologije, koji se školuju upravo za rad u ovom sektoru, nemaju niti jedan sat prakse u drvoprerađivačkim tvrtkama i njihova znanja ne prate potrebe oko korištenja primarnih tehnologija, koje se sve više baziraju na IT rješenjima, robotizaciji i automatizaciji. Inženjeri dolaskom u tvornice trebaju nadzirati i organizirati rad poslovođa, operatera i drugog KV osoblja zaduženog za funkcioniranje modernih tehnologija, a oni u **svom obrazovnom procesu uopće nisu praktično svladali potrebna znanja, pa se dolaskom u tvornice taj proces novog učenja za inženjere pokreće ispočetka.** Na Kongresu su sudjelovali mnogobrojni stručnjaci sa Šumarskog fakulteta u Beogradu, Tehničkog fakulteta u Bihaću te Biotehničkog fakulteta u Ljubljani.

Izostanak prisustva profesora sa Šumarskog fakulteta u Zagrebu protumačen je kao **nedostatak njihovog interesa i posljedica komotne pozicije akademskih stručnjaka**, koji se financiraju iz proračuna Ministarstva znanosti i **nisu u obvezi razvijati komercijalne projekte s gospodarstvom**, za razliku od Austrije ili Njemačke, gdje se preko 60% prihoda fakulteta ostvaruje kroz suradnju s gospodarstvom. Istaknut je i problem relativne anonimnosti većine akademskih stručnjaka u krugovima drvoprerađivača, za razliku od **ranijih razdoblja kada se velika većina profesora vrlo angažirano uključivala u razvojne i investicijske projekte, u projektiranje pogona i nudila nova tehnološka, procesna i ekonomska rješenja.** Cjeloživotno obrazovanje u sektoru uopće nije razvijeno, a dodatne edukacije su vrlo rijetke i prati ih slab interes gospodarstva koje traži «živa znanja» i prijenos najboljih europskih praksi, a ne teorije i usmjerenost na znanstvena istraživanja koja su važna, ali **ne i presudna u ovoj fazi sektorske tranzicije.** Unatoč provedbi nekih europskih projekata, čija je posljedica trebala biti unaprjeđenje obrazovnih kurikuluma, još uvijek se nije uspjelo

uskladiti potrebe gospodarstva i razinu znanja koje dobivaju studenti koji završavaju drvno-tehnološke studije.

Osim evidentnih nedostataka u visokoškolskom obrazovanju, na Kongresu je **naglašen problem strukovnog obrazovanja**, gdje su zamijećeni određeni pomaci, o čemu su angažirano govorili nastavnici iz srednjih strukovnih škola iz Vinkovaca, Slavanskog Broda i Zagreba te njihove kolege iz Bosne i Hercegovine. Otvoreno se govorilo o **potrebi edukacije nastavnika i profesora, jer je većina njih završila obrazovanje u ranijim razdobljima i nisu uspjeli u dovoljnoj mjeri nadograditi svoja znanja**. Mnogi od njih su otvoreno potvrdili da su sudjelovanjem na Kongresu upotpunili svoja znanja, posebice oko **tehnoloških trendova koje su predstavili vodeći europski proizvođači tehnologija**, ali i oko tržišnih kretanja, cijena piljene građe, zabrane izvoza nekih sortimenata u zemljama u okruženju te oko realizacije kapitalnih investicija u sektoru. Ivan Sušec iz tvrtke Drvo brusiona d.o.o. iz Varaždina je iznio primjer kako njihova tvrtka, koja se bavi brušenjem i oštrenjem alata, za kupce u Hrvatskoj, Slovačkoj, Mađarskoj i Austriji **samostalno i neformalno organizira obrazovanje brusara jer to zanimanje ne postoji u srednjoškolskom kurikulumu**, a operateri koji rade na strojevima za brušenje su ključni za odvijanje proizvodnog procesa u preradi drva. Istovremeno, postoji nekoliko zanimanja, poput dizajner-tehničar, koje je zvučnije i atraktivnije za privlačenje učenika u ovaj sektor, ali industrija ocjenjuje da im je **zanimanje brusara presudno za daljnje funkcioniranje sektora**. Stipendiranje je ocijenjeno kao jedan od mogućih alata za promjenu sektorskih prilika, zaključeno je na panel raspravi, koja je uspješno sintetizirala stavove mnogih predavača. Publika je i ove godine iznijela mnogobrojna pitanja i komentare.

Kongres je, osim pilanara i predstavnika obrazovnog sustava, okupio i niz predstavnika šumarskih poduzeća, dobavljače tehnologija, trgovce drvom te donositelje odluka na lokalnim, državnim i regionalnim razinama. **Kongres se održao uz podršku Europske udruge pilana EOS**. Zaključci i preporuke s Kongresa bit će proslijeđeni sudionicima i nadležnim tijelima nakon usklađivanja s uredom EOS-a u Bruxellesu. Organizatori Kongresa su bili Hrvatski drvni klaster i CROBIOM-udruga biomase.

VAŽNE IZJAVE DIJELA SUDIONIKA:

Ivan Sertić, pomoćnik ministrice, Ministarstvo gospodarstva, malog poduzetništva i obrta

Dajemo potporu poduzetnicima u preradi drva, kao i daljnjoj internacionalizaciji sektora, a posebno ističem program pametne specijalizacije. Ministarstvo dodjeljuje bespovratna sredstva kroz otvorene natječaje, a na ovakvim stručnim okupljanjima mogu se uvijek pronaći dobre projektne ideje i inicijative.

Prof. dr. Dominika Gornik Bučar, redoviti profesor, Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani

Formalni sustav obrazovanja treba unaprijediti i prilagoditi potrebama gospodarstva. Naš Alumni klub je pomogao riješiti jaz i nesporazume između gospodarstva i obrazovanja. Nizom dodatnih edukacija za pilane potrebno je nadograđivati spoznaje i jačati preduvjete za primjenu najnovijih svjetskih tehnologija bez kojih nije moguće ostvariti globalnu konkurentnost.

Mr. sc. Ivan Pavelić, predsjednik Uprave, Hrvatske šume d.o.o.

Nastup na Kongresu vidim kao priliku za rezime svega što smo odradili u našem mandatu. Društvo Hrvatske šume održivo gospodari šumama, u skladu s pravilima struke. Tijekom dosadašnje suradnje nastojali smo biti nepristrani i transparentni te se nadam da smo u tome uspjeli.

Petar Kljajević, ŠIK Lim d.o.o., Crna Gora

U Crnoj Gori vlada nestašica trupaca, jer nas pogađa refleks desetogodišnje zabrane sječe šuma u Albaniji. Nema dovoljno ogrjeva i pilanskih trupaca, a naša država je zabranila izvoz trupaca iz koncesioniranih šuma te uvela taksu od cca 10 EUR/m³ na trupce iz privatnih šuma. Meko drvo se uglavnom izvozi u Makedoniju. Zadovoljni smo zbog odluke da nas nekoliko iz grupacije dođe ovdje u Slavonski Brod, jer smo na Kongresu dobili precizne i korisne informacije za pilane.

Josip Jovanovac, Udruga inženjera drvne tehnologije

Vlada je uložila novac u opremanje radionica i laboratorija u srednjim školama i to je bio veliki korak naprijed, jer će u tih sedam škola učenici imati ispred sebe nove tehnologije. Svjesni smo da se promjene odvijaju brzim tempom, ali i naša Udruga radi na poboljšanjima prilika. Očekivanja od Alumni kluba na matičnom fakultetu su isto velika.

Sunčica Lalić, Uni Viridas – Energostatik

Razvojem našeg poslovnog koncepta spajamo interese kogeneracija i pilanara. Ekskluzivno na Kongresu objavljujemo da krećemo u izgradnju 5.600 m³ sušionica vrijednih 6 mil. EUR u Babinoj Gredi, a ugovor s korisnikom je već sklopljen. Isto tako za novih 3.600 m³ u Grubišnom Polju tražimo korisnike i pozivamo pilane da surađuju s nama i tako povećaju vrijednost svojim proizvodima.

Branislav Vukelić, Saga drvo, Srbija

Borba na tržištu je kontinuirana i traži dosta napora da bi se poslovalo pozitivno. Za našu proizvodnju parketa treba nam kvalitetna sirovina, koje u Srbiji nema dovoljno. Osim trupaca iz državnih šuma koristimo i usluge trgovaca koji nam sakupljaju trupce iz privatnih šuma. Imamo i primjedbe na standarde i pridržavanje normi, a to je proces koji treba poboljšati.

Marek Lyzwa, ministar-savjetnik, Veleposlanstvo Republike Poljske u Zagrebu

Pozivam sve zainteresirane iz drvne industrije na uspostavu suradnje i veće poslovne aktivnosti s tvrtkama iz Poljske. Imamo već dosta zabilježenog interesa poljskih tvrtki. Odjel za promociju trgovine i investicija može biti na raspolaganju zainteresiranim tvrtkama.

Dragutin Gotić, vlasnik, Kircek d.o.o.

Postižemo dobru sinergiju u sektoru i time sam jako zadovoljan, budući da nam je to trebalo u proteklim razdobljima. Primarnu proizvodnju i njezine probleme ne treba zanemariti kod poslovnog planiranja, iako mi dosta ulažemo u više stupnjeve obrade, prije svega u kvalitetne ploče. Izuzetno sam zadovoljan razinom dobivenih informacija i interakcijom na Kongresu.

Elvio Florian, vlasnik, Florian Grupa, Italija

Zadovoljni smo našim poslom u jugoistočnoj Europi i najavljujem nastavak ulaganja u Hrvatsku. Zasad imamo pet tvornica, a stalno istražujemo nove mogućnosti za ulaganja. Projekt Vukovar je još uvijek aktualan i realizirat ćemo ga ako bude dovoljno podrške nadležnih institucija.

Viktor Radić, regionalni menadžer prodaje, Polytechnik, Austrija

Po pitanju ulaganja u obnovljive izvore energije, hrvatsko tržište najbrže se razvija u cijeloj jugoistočnoj Europi. Procjenjujemo da sredstava za ulaganja ima dovoljno, jer tu su i do sada nedovoljno iskorišteni europski fondovi, za koje smo u našoj tvrtki u mogućnosti ponuditi kompletnu pripremu natječajne dokumentacije za ulaganje u pilane.

Refik Hodžić, Šumsko poduzeće Tuzlanskog kantona Kladanj, BiH

Svu drvenu sirovinu iz našeg kantona plasiramo našim drvoprerađivačima i zadovoljni smo njihovim plaćanjem, jer često koristimo i bankarske garancije kao osiguranje. Reklamacije su u granicama očekivanog, dok su kapaciteti i potražnja drvoprerađivača znatno veći od naših proizvodnih mogućnosti.

Pekka Auro, vlasnik, Koivu ja Tähti, Finska

Ovdje na Kongresu vlada dobra i pozitivna atmosfera, svi žele nešto naučiti i saznati više o mnogim temama. Za nas strance je dobro da se otvoreno govori o problemima kako bismo shvatili kako funkcionira tržište. Tražimo materijal za skandinavske prerađivače parketa, otprilike 5-6 AT mjesečno i potičemo trgovinu drvnim sortimentima između jugoistočne Europe i Skandinavije.

S poštovanjem,

Marijan Kavran

Hrvatski drvni klaster / Croatian Wood Cluster

Krsnjavoga 1, 10000 Zagreb

T:+385 1 6329 112 | M:+385 98 440 098

info@drvniklaster.hr

www.drvniklaster.hr

***

HRVATSKI DRVNI KLASTER

Središnja sektorska udruga drvoprerađivačke industrije u RH koja ima za cilj unaprijediti poslovanje sektorskih tvrtki i ojačati konkurentnost cjelokupnog na šumi baziranog sektora. Postignuti su zadovoljavajući rezultati u sektorskom organiziranju i lobiranju. Hrvatski drvni klaster je ostvario zapažene operativne rezultate realizacijom niza sektorskih aktivnosti te kontinuirano radi na stvaranju inovativnog okruženja. Član je CEI-Bois - Europske konfederacije drvne industrije.

CROBIOM – HRVATSKA UDRUGA ZA BIOMASU

Specijalizirana strukovna asocijacija u području biomase, proizvodnje peleta, briketa, kogeneracija i pripadajućih tehnologija. Cilj CROBIOM-a je afirmacija uporabe OIE i goriva na bazi drva, kao i kreiranje poticajne regulative, koja treba unaprijediti korištenje OIE. Član je AEBIOM - Europske asocijacije biomase.